

Motion till riksdagen 2005/06:Fi221

av **Gustav Fridolin (mp)**

Kostnader för 1990-talets nedskärningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om att utföra en utredning om kostnaderna för 1990-talets nedskärningspolitik.

Motivering

I stort sett varje politiskt beslut har såväl kortsiktiga som långsiktiga konsekvenser. Det som kortsiktigt kan ses som en vinst, kan långsiktigt visa sig vara en förlust och vice versa. Om detta är de allra flesta eniga. Just därför framstår det som så märkligt att intresset för att utreda tidigare gjorda reformers långsiktiga konsekvenser är så litet.

1990-talet kantades av stora nedskärningar i det offentliga. Kärnverksamheten i den offentliga sektorn, skola, vård, och omsorg, fick stryka på foten såväl som försäkringssystemen. Det vore naivt att tro att inte detta har gett konsekvenser som vi nu kan studera. Den politiska debatten kring skolan fokuserar mycket på det ökande antal elever som lämnar skolan utan fullgoda betyg – vilket samband har det med att det är just dessa elever som gått genom ”nedskärningsskolan”? Barnsjukvården stöter på hård kritik från läkare och patienter, så också övriga delar av sjukvården. Vilka konsekvenser får denna minskade trygghet kring en bra fungerande vård för den som blir sjuk? Alltfler räds sin egen ålderdom efter rapporter om missförhållanden inom äldreomsorgen – hur påverkar det samhället ekonomiskt? Den svenska psykiatin går enligt många rapporter på knäna, hemlöshet ökar samtidigt som alltfler vittnar om att samhället sviker de psykiskt sjuka. Vad blir konsekvenserna i form av kriminalitet, ökade repressalier och stegrande kostnader? Vilka problem hade kunnat lösas tidigare och billigare? Sjukskrivningarna, särskilt de långtida, ökar med stora ekonomiska problem som följd – vilket samband har detta med det hårdare samhällsklimatet, karensdagar, försämrade

Fel! Okänt namn på

försäkringssystem och den allmänna nedskärningspolitiken? En särskild utredning borde tillkallas för att i möjligaste mån besvara dessa frågor och belysa kostnaderna för 1990-talets nedskärningspolitik.

Välfärdsutredningen under Joakim Palme redovisade i stora delar konsekvenserna av ovan nämnda politik för välfärden, samtidigt som man funderade över tänkbara vägar framåt. Nu är det dags att gå vidare med att utreda kostnaderna för nedskärningspolitiken.

Kravet på en sådan utredning måste ses som ett av de mer modesta kraven i årets motionsflod. Varje utredning syftar till att ge god information för att kunna förbättra det politiska beslutsfattandet inför framtiden. En utredning om de största ekonomiska reformerna under 1990-talet är av största vikt för att man ska kunna fatta bra politiska beslut i de framtida budgetprocesserna. Om det visar sig, exempelvis, att nedskärningarna inom skolan renderat större kostnader än besparingar för samhället, är det givetvis av största vikt att de ekonomiskt ansvariga politikerna känner till detta för att på så sätt kunna byta spår i politiken. Om bara 1990-talets ansvariga partier kan släppa på prestigen kan vi möta resten av 2000-talet bättre rustade med en god utredningskunskap i ryggsäcken.

Stockholm den 29 september 2005

Gustav Fridolin (mp)